

การงานอาชีพ

ม.๕

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

นายมนตรี สมไร่ชิง

ผศ.เพ็ญพร ประมวลสุข

นายปัญญา สังข์ภิรมย์

นางวรรณิ วงศ์พานิชย์

นางศิริรัตน์ ฉัตรศิรินทร

ผศ. ดร.สฤติย์พงษ์ มั่นหล้า

ผู้ตรวจ

รศ. ดร.จอมขวัญ สุวรรณรักษ์

ผศ. ดร.เบญญา มะโนชัย

นางสาวพรศิริ ไกรดิษฐ์

บรรณาธิการ

นายสมเกียรติ ภูระหงษ์

อักษรส

www.aksorn.com

จัดพิมพ์และจำหน่ายทั่วประเทศโดย

บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจก. จำกัด

142 ถนนตะนาว เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

โทร. 0 2622 2999 (อัตโนมัติ 20 คู่สาย)

พิมพ์ที่ : บริษัท ไทยรับเกล้า จำกัด โทร. 0 2903 9101-6

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ปีที่พิมพ์ ๒๕๖๗

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวนพิมพ์ ๒๐,๐๐๐ เล่ม

ISBN : 978-616-606-027-0

รหัสสินค้า ๓๔๑๗๐๑๐

คำนำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตและการอาชีพมาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานการงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เป็นสาระเกี่ยวกับกระบวนการทำงานในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และสังคมได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริง จนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเอง และการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่โลกอาชีพ

ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีตัวชี้วัดระหว่างทางและ **ตัวชี้วัดปลายทาง** ให้นักเรียนทราบถึงสิ่งที่จะต้องบรรลุ มีสาระสำคัญเพื่อให้ทราบถึงแนวคิดหลักที่จะได้จากการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ กรอบเคล็ดลับที่จะทำให้เทคนิควิธีการทำงานได้ง่ายขึ้น กรอบเสริมสาระที่จะให้ความรู้เสริมเพิ่มเติมจากหนังสือเรียน และทุกท้ายหน่วยการเรียนรู้ยังมีกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อให้ นักเรียนได้นำความรู้ไปลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดผลงาน รวมถึงบรรลุสมรรถนะสำคัญตามที่กำหนดไว้

คณะผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนเล่มนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาทุกแห่ง ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ มีทักษะ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนบรรลุตัวชี้วัดตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดไว้ทุกประการ

คณะผู้เรียบเรียง

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

หลักการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต

๑. ความสำคัญของการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต
๒. หลักการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต

๒-๙

๒

๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

การจัดการในบ้าน

๑. การวางแผนการทำงานและการใช้ทรัพยากรในบ้าน
๒. หลักการทำความสะอาดบ้านและอุปกรณ์ต่าง ๆ
๓. การทำความสะอาดและการดูแลรักษาบ้าน
๔. ความปลอดภัยในการทำงานบ้าน
๕. การจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้าน

๑๐-๔๕

๑๐

๑๘

๒๕

๓๓

๓๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

อาหารและโภชนาการ

๑. หลักการเลือกซื้ออาหาร
๒. วิธีการเลือกซื้ออาหารประเภทต่าง ๆ
๓. การเตรียมและการปรุงอาหาร
๔. การแปรรูปอาหาร
๕. การถนอมอาหาร

๔๖-๗๗

๔๖

๔๘

๕๒

๖๐

๖๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

การเพาะปลูกพืช

๑. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืช
๒. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของพืช
๓. การเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปลูกพืช
๔. การเตรียมพันธุ์พืช
๕. การเตรียมดินปลูกพืช
๖. การปลูกพืชแบบไร้ดิน

๗๘-๑๐๙

๗๘

๘๑

๘๑

๘๔

๘๙

๑๐๔

หลักการทำงาน เพื่อการดำรงชีวิต

ตัวชี้วัด

- อธิบายวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต (มฐ. ง ๑.๑ ม.๔-๖/๑)
- สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน (มฐ. ง ๑.๑ ม.๔-๖/๒)
- มีทักษะการจัดการในการทำงาน (มฐ. ง ๑.๑ ม.๔-๖/๓)
- มีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน (มฐ. ง ๑.๑ ม.๔-๖/๔)
- มีทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต (มฐ. ง ๑.๑ ม.๔-๖/๕)
- มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน (มฐ. ง ๑.๑ ม.๔-๖/๖)
- ใช้พลังงาน ทรัพยากร ในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (มฐ. ง ๑.๑ ม.๔-๖/๗)

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- วิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต
- ความคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการทำงานร่วมกัน
- ทักษะการจัดการ
- ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน
- ทักษะแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต
- คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน
- การใช้พลังงาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

สาระการเรียนรู้

๑. ความสำคัญของการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต
๒. หลักการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต

เพื่อให้**งาน**ที่ทำ
ประสบความสำเร็จ
เราควรมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

แนวคิดหลัก

การทำงานเพื่อการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน มีทั้งงานที่ช่วยเหลือตนเอง ผู้อื่น และสังคม รวมถึงงานที่ทำเป็นอาชีพ สำหรับการทำงานในครอบครัว และในโรงเรียนของนักเรียน จำเป็นต้องใช้ความรู้ ความสามารถ วิธีการ ทักษะกระบวนการทำงานต่างๆ เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จและมีคุณภาพตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

๑ ความสำคัญของการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต

การทำงานเพื่อการดำรงชีวิต เป็นการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันทั่วไป เช่น การดูแลรักษาที่อยู่อาศัย การสร้างชิ้นงานเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน การซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ เพื่อช่วยเหลือตนเอง ประหยัดค่าใช้จ่าย อำนวยความสะดวก หรือต่อยอดไปสู่การมีรายได้ สร้างอาชีพ เพื่อสามารถช่วยเหลือครอบครัวและสังคม เช่น การเลือกซื้ออาหาร หรือวัตถุดิบ เพื่อนำมาบริโภคในครอบครัว การประกอบอาหารเพื่อรับประทานร่วมกับกลุ่มเพื่อน การถนอมอาหารเพื่อให้เก็บรักษาอาหารได้นานขึ้น การทำความสะอาดบ้านเพื่อความสะดวกและความปลอดภัย การตกแต่งอาคารสถานที่เพื่อใช้จัดงานตามประเพณี การปลูกพืชชนิดต่าง ๆ เพื่อใช้ตกแต่งสถานที่ หรือนำมาประกอบอาหารเพื่อรับประทานได้

งานเพื่อการดำรงชีวิตเป็นงานที่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน ซึ่งสามารถทำได้ด้วยตนเอง และช่วยเสริมให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง การฝึกฝนทักษะด้วยการปฏิบัติงานที่หลากหลาย อยู่เสมอ จะช่วยให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด รวมถึงสิ่งที่สนใจเป็นพิเศษ เช่น การช่วยแม่ ทำอาหารทำให้พบว่าชอบทำอาหาร การทำอาหารเป็นเรื่องสนุก มีสิ่งที่น่าสนใจให้เรียนรู้และทดลอง ปฏิบัติอีกมาก การค้นพบความชอบและความถนัดจะทำให้ปฏิบัติงานเหล่านั้นได้ดี และการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ปฏิบัติงานได้ดีขึ้น นอกจากนี้ การมีทักษะจากการปฏิบัติจะเป็นพื้นฐานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต รวมถึงการปฏิบัติงานในวิชาชีพต่าง ๆ ได้ ดังนั้น การทำงานเพื่อการดำรงชีวิตจึงมีความสำคัญมาก ดังแผนภาพที่ ๑.๑

ช่วยสร้างประสบการณ์

การลงมือปฏิบัติจริงบ่อย ๆ จะเกิดความเชี่ยวชาญ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในภายหน้าได้ เช่น การทำอาหารรับประทานเอง ในอนาคตอาจต่อยอดประกอบอาชีพเป็นเชฟได้

เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้ปฏิบัติจะเห็นคุณค่าและมีความรู้สึกดีในสิ่งที่ทำ เช่น บ้านสะอาดและสวยงามเกิดจากการทำความสะอาดด้วยฝีมือของตนเอง

ช่วยให้ค้นพบความสามารถของตนเอง

การทำงานช่วยให้ทราบว่าชอบสิ่งใด บกพร่องเรื่องใด วางแผนเลือกอาชีพสอดคล้องกับความต้องการ เช่น ชอบปลูกต้นไม้ สามารถเลือกอาชีพที่เกี่ยวกับพืชได้

เป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพ

งานเพื่อการดำรงชีวิตสามารถต่อยอดเพื่อเป็นอาชีพได้ เช่น งานตกแต่งห้อง งานประกอบอาหาร งานปลูกต้นไม้ ซึ่งจะทำให้เกิดทักษะพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่อาชีพที่สนใจได้

ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

ในการทำงานบางคนอาจเกิดความคิดสร้างสรรค์ขณะคิด แต่บางคนอาจเกิดในขณะปฏิบัติ เช่น ก่อนเริ่มประกอบอาหาร ตั้งใจจะทำเมนูใหม่ที่คิดไว้ แต่ในขณะปฏิบัติคิดขึ้นมาได้อีก

ช่วยสร้างประโยชน์ให้ผู้อื่น

ผลงานที่ลงมือปฏิบัติจะสร้างประโยชน์ให้ผู้อื่น เช่น ชื้อวัตถุดิบที่มีคุณภาพมาปรุงอาหารรับประทานในครอบครัว ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความสุขที่ดี

▲ แผนภาพที่ ๑.๑ ความสำคัญของการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต

๒ หลักการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต

การทำงานเพื่อการดำรงชีวิตควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ เช่น ต้องมีทัศนคติเชิงบวก รักในงานที่ทำ มีความมุ่งมั่น อดทน ตั้งใจศึกษาเรียนรู้ ฝึกฝนทักษะฝีมือการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีอาชีพ ซึ่งหลักการทำงานให้ประสบความสำเร็จที่สำคัญ มีดังนี้

๒.๑ มีทักษะในการทำงาน

การทำงานทุกประเภท ผู้ปฏิบัติงานจะต้องฝึกทักษะการทำงานและนำทักษะกระบวนการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ทักษะสำคัญในการทำงาน มีดังนี้

ทักษะการทำงานร่วมกัน

การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นทีม ต้องมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการปรึกษาหารือ วางแผนร่วมกัน มอบหมายภาระงาน ติดตาม ประเมินผล นำผลงานมาวิเคราะห์ถึงข้อดี เพื่อหาแนวทางพัฒนาต่อยอด และวิเคราะห์ข้อเสียเพื่อปรับปรุงแก้ไข ซึ่งในชีวิตการทำงานจริงพบว่าบางคนมีความรู้ ความสามารถ แต่ไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ทำให้ไม่มีความสุขในการทำงาน ดังนั้น การเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ย่อมทำให้มีความสุขกับการทำงาน เช่น การจัดการในบ้านสามารถใช้ทักษะการทำงานร่วมกันของสมาชิกในบ้าน โดยกำหนดหน้าที่ตามความสามารถและเวลาว่างของสมาชิกแล้วลงมือปฏิบัติ เพื่อให้บ้านสะอาด ปลอดภัย อาศัยอยู่ได้อย่างมีความสุข

ทักษะการจัดการงาน

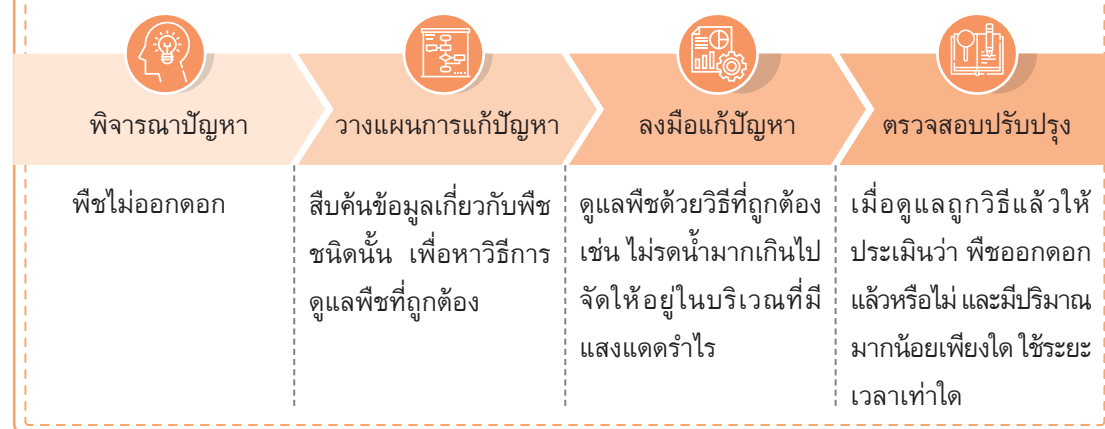
การจัดการงานและคนให้สัมพันธ์กันเป็นวิธีที่จะทำให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมอบหมายงานให้สอดคล้องกับความถนัดของแต่ละบุคคล มีการวางแผนการทำงานก่อนล่วงหน้า จัดลำดับความสำคัญ กำหนดเป้าหมาย ทิศทางของงานให้ชัดเจน และลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด มีการประเมินตรวจสอบผลงาน หากพบว่าคุณภาพของงานไม่เป็นไปตามที่กำหนด จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด เช่น การประกอบอาหารสามารถใช้ทักษะการจัดการงานได้ โดยกำหนดเมนูอาหารล่วงหน้า เลือกซื้อวัตถุดิบ ตั้งใจทำอาหารตามวิธีทำที่ถูกต้อง เพื่อให้ได้อาหารที่มีรสชาติดี และหมั่นฝึกทำอาหารเป็นประจำสามารถต่อยอดเป็นอาชีพได้ในอนาคต

ทักษะการแก้ปัญหา

การทำงานแม้จะมีการวางแผนการทำงานอย่างดีแล้วก็ตาม แต่อาจมีปัญหามาให้ต้องแก้ไข ดังนั้น ต้องรู้จักวิธีการแก้ปัญหาตามขั้นตอนอย่างมีเหตุผล

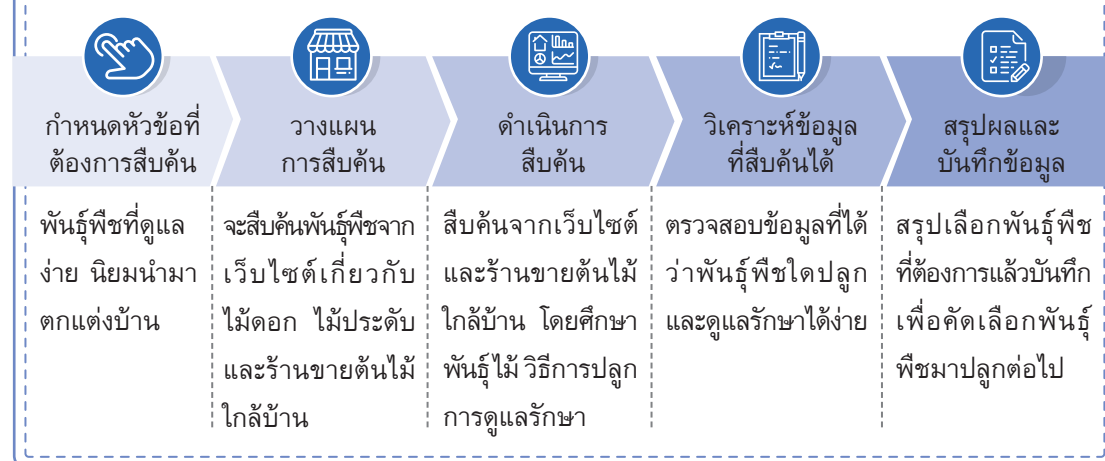
ตัวอย่าง ปลุกพืชดอกแต่พืชไม่ออกดอก สามารถใช้ทักษะการแก้ปัญหาตามขั้นตอนได้ ดังนี้

ทักษะการแสวงหาความรู้

ปัจจุบันข้อมูลข่าวสารเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีวิทยาการและนวัตกรรมเกิดขึ้น จึงควรหมั่นหาความรู้ เพื่อนำมาใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่าง ต้องการหาพันธุ์พืชที่ดูแลง่ายมาปลูก เพื่อนำมาใช้ในการจัดตกแต่งบ้าน สามารถใช้ทักษะการแสวงหาความรู้ตามขั้นตอนได้ ดังนี้

๒.๒ มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน

ความคิดสร้างสรรค์เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างชิ้นงานในวิชาการงานอาชีพและการทำชิ้นงานเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้การทำชิ้นงานมีความแปลกใหม่ มีคุณภาพ สร้างมูลค่าได้ การฝึกตนเองให้มีความคิดสร้างสรรค์สามารถปฏิบัติได้หลายวิธี เช่น ฝึกตั้งคำถามในเรื่องที่อยากรู้และหาคำตอบ ฝึกคิดหลายมิติหลายด้าน ไม่ปิดกั้นความคิดของตนเอง ฝึกให้เป็นคนช่างสังเกต ช่างจดจำ กล้าแสดงความคิดเห็น โดยความคิดสร้างสรรค์มีลักษณะ ดังแผนภาพที่ ๑.๒

ความคิดริเริ่ม (Originality)

ความคิดแปลกใหม่ที่แตกต่างไปจากความคิดเดิม สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ได้ ซึ่งต้องไม่ซ้ำกับของเดิม หรือไม่เคยมีมาก่อน เช่น

- เครื่องช่วยทำความสะอาดบ้านแบบใหม่
- อาหารเมนูใหม่

ความคล่องในการคิด (Fluency)

ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างรวดเร็ว อาจกล่าวได้ว่าคิดได้ปริมาณมากในเวลาจำกัด เช่น

- ออกแบบห้องได้หลายรูปแบบในเวลาจำกัด
- ออกแบบการจัดตกแต่งอาหารหลากหลายรูปแบบในเวลาจำกัด

ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์

ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility)

ความสามารถในการคิดได้อย่างหลากหลาย อาจกล่าวได้ว่าคิดได้หลายมุม เช่น

- ดัดแปลงอาหารชนิดหนึ่งให้เป็นอาหารชนิดใหม่ได้อีกหลายเมนู
- นำสิ่งของที่มีอยู่มาใช้ในการประดับตกแต่งบ้านและนำมาเป็นของใช้ได้ด้วย

ความละเอียดลออ (Elaboration)

ความคิดในลักษณะลงรายละเอียด เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และชัดเจนมากขึ้น เช่น

- เลือกสี ขนาด และลักษณะของกระถางต้นไม้ไว้เมื่อต้องการจัดสวนในบริเวณบ้าน
- ประกอบอาหารโดยใช้เครื่องปรุงรสหลายชนิดตามขั้นตอนที่เหมาะสม เพื่อให้ได้รสชาติที่ดีที่สุด

▲ แผนภาพที่ ๑.๒ ลักษณะของความคิดสร้างสรรค์

๒.๓ มีคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ และลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน

การทำงานทุกอย่างนอกจากการมีทักษะ มีฝีมือในการทำงานแล้ว สิ่งสำคัญที่จะต้องมี คือ คุณธรรม จริยธรรม เจตคติ และลักษณะนิสัยที่ดี ดังนี้

คุณธรรม จริยธรรม

พื้นฐานที่บุคคลต้องมีติดตัว เช่น ความซื่อสัตย์ ความอดุสาหะ ความมีวินัย คนที่มีคุณธรรม จริยธรรม จะเป็นคนที่น่าคบหาสมาคม เพราะเป็นคนจิตใจดี ไม่สร้างปัญหาให้กับผู้อื่นและช่วยให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เจตคติ

ท่าที หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม เช่น การรักงานที่ทำ การมุ่งมั่นตั้งใจทำงาน การมีเจตคติที่ดีต่องานและเพื่อนร่วมงาน เกิดแรงบันดาลใจ สามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้

ลักษณะนิสัยที่ดี

การมีลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานเป็นผลมาจากการมีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่องานที่ทำ ลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน เช่น มีน้ำใจต่อผู้อื่น ตรงต่อเวลา มีมารยาท ประหยัดทรัพยากร

๒.๔ การใช้พลังงาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

การทำงานเพื่อการดำรงชีวิต สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม รวมถึงโลกของเราด้วย หลายคนทำงานโดยคำนึงถึงความสะดวกของตนเองเป็นที่ตั้ง ใช้ทรัพยากรสิ้นเปลือง โดยขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบว่าการทำงานของตนนั้นก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น การทิ้งสารเคมีที่เหลือใช้ลงในลำธารสาธารณะ การใช้สีที่มีสารตะกั่วผสมอยู่ การผลิตที่ทำให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก การใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างฟุ่มเฟือย การใช้ถุงพลาสติกมากเกินไปจนความจำเป็น การซื้อถุงผ้าเพื่อใช้เพียงครั้งเดียว

การทำงานในชีวิตประจำวันทั้งงานทำความสะอาดบ้าน งานตกแต่งบ้าน งานอาหาร งานปลูกพืชต่าง ๆ ล้วนต้องอาศัยพลังงานและทรัพยากรทั้งสิ้น ผู้ปฏิบัติงานจึงควรวางแผนการทำงาน เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า ไม่เกิดขยะและมลพิษ รวมถึงไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมด้วย

ดังนั้น การมีจิตสำนึกที่ดีต่อการใช้พลังงานและการใช้ทรัพยากรจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่เราควรคำนึงถึง เช่น การใช้กระดาษไม่ควรใช้เพียงหน้าเดียว หน้ากระดาษที่ยังไม่ใช้งานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการขีดเขียนได้อีก หรือกระดาษที่ใช้หมดแล้วทั้ง ๒ หน้า สามารถนำไปใช้เป็นเศษวัสดุเพื่อประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ ได้

สรุป

การทำงานถือเป็นภารกิจอย่างหนึ่งที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติเพื่อหารายได้มาเลี้ยงชีพ หรือเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ด้วยเหตุนี้ การเรียนรู้หลักการทำงานเพื่อการดำรงชีวิตจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพราะเป็นความรู้และทักษะที่จะติดตัวเราไปตลอดชีวิต ซึ่งเราสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้จริง และนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและต่อยอดสู่การสร้างอาชีพในอนาคตได้

กิจกรรม การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เรื่อง

การทำงานในสไตล์ของฉัน

สมรรถนะสำคัญสำหรับผู้เรียน

ความสามารถด้าน

- ☒ การคิด
- ☒ การใช้ทักษะชีวิต
- ☐ การสื่อสาร
- ☒ การแก้ปัญหา
- ☒ การใช้เทคโนโลยี

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดให้

- ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติงาน ๑ อย่าง แล้วจัดทำโครงงาน เรื่อง การทำงานในสไตล์ของฉัน
- บันทึกการปฏิบัติโครงงานตามองค์ประกอบการทำโครงงานที่กำหนดไว้ ดังนี้
 - ชื่อโครงงาน
 - หลักการและเหตุผล
 - วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการดำเนินงาน
 - เจ้าของโครงงานหรือผู้รับผิดชอบ
 - ที่ปรึกษาโครงงาน
 - แหล่งการเรียนรู้
 - สถานที่ดำเนินงาน
 - ระยะเวลาดำเนินงาน
 - งบประมาณ
 - วิธีการดำเนินงาน
 - วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการดำเนินงาน
 - ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- นำเสนองานเป็นคลิปวิดีโอผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น Facebook YouTube แล้วให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และมีมารยาท
- ร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายจากการเข้าไปชมผลงานเพื่อนจากสื่อต่าง ๆ จากนั้นสรุปความรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมนี้เพื่อนำไปปรับใช้และพัฒนาการทำงานในชีวิตประจำวันของตนเอง

